

GEMEENTE

NOORDENVELD

Samen de schouders eronder

Bestuursprogramma voor de periode 2010-2014
van de Gemeente Noordenveld

Inleiding

Dit bestuursprogramma is het resultaat van de collegeonderhandelingen tussen de fracties van Gemeentebelangen, Partij van de Arbeid, CDA, ChristenUnie en Groen Links. De verkiezingsprogramma's van deze partijen hebben als basis gediend voor dit akkoord. Het is een document dat richting moet geven aan de komende budgetcycli, meerjaren investeringsprogramma's, lijsten met prioriteiten en postprioriteiten, beleidsplannen en strategische plannen.

Zeker is wel dat de financiële kaders knellend zullen zijn met nauwelijks ruimte voor nieuw beleid. Zelfs het behouden van bestaande voorzieningen zal nog een hele toer worden. Daarom zullen we de komende tijd *samen de schouders eronder* zetten.

Het document is richtinggevend, maar ook dynamisch. Nieuwe ontwikkelingen en inzichten kunnen leiden tot aanpassingen. Verder benadrukken wij dat er misschien andere keuzes gemaakt moeten worden na 2011, als de nieuwe financiële situatie van onze gemeente duidelijk is.

Het programma omvat zo veel mogelijk concrete en meetbare plannen, zodat de raad en het college jaarlijks goed kunnen vaststellen wat wel en niet is bereikt. De indeling volgt de programmabegroting van de gemeente Noordenveld.

De portefeuillevindeling is ook onderdeel van het bestuursakkoord. Gestreefd is naar een werkverdeling die past bij de beschikbare tijd van de collegeleden. De verdeling zal na een half jaar worden geëvalueerd en worden herzien als dat nodig is.

Wij vertalen de verschillende actiepunten uit dit programma in een Bestuursagenda Noordenveld 2010 - 2014. In dit "spoorboekje" geven wij een omschrijving van de activiteit, gekoppeld aan een tijdslijn. Zo kan de raad het college goed volgen en controleren.

Wij hechten eraan te verklaren dat dit bestuursakkoord met grote inzet van alle partijen, en in een prettige coöperatieve sfeer tot stand is gekomen. Dit wekt een goede verwachting voor een vruchtbare samenwerking in de komende collegeperiode. Standpunten en genomen besluiten zullen door het college als collectief worden uitgedragen.

Wij hopen op veel openhartige en opbouwende discussies met de raad, leidend tot besluiten die een positieve bijdrage kunnen leveren aan het leven, wonen en werken van de inwoners van deze mooie gemeente waarin we elkaar de ruimte geven en rekening houden met wederzijdse belangen en gevoelens.

Met vriendelijke groet,

Fractievoorzitters van Gemeentebelangen, PVDA, CDA, ChristenUnie en Groen Links

Inhoudsopgave

1. Algemeen Bestuur	3
2. Veiligheid	5
3. Beheer Openbare Ruimte	6
4. Economische ontwikkeling	7
5. Onderwijs en Jeugdbeleid	8
6. Sport	9
7. Cultuur	10
8. Recreatie en Toerisme	11
9. Werk en inkomen	12
10. Zorg en Welzijn	13
11. Milieu en duurzaamheid	15
12. Ruimtelijke Ordening en volkshuisvesting	16
13. Financiën	18
14. College van Burgemeester en Wethouders	19

1. Algemeen Bestuur

Betrokkenheid van burgers

De gemeente wil bewoners stimuleren om actief betrokken te zijn bij de inrichting van hun eigen leefomgeving. Dat kan iedereen doen op zijn eigen manier. Sommige mensen willen betrokken worden bij abstracte kaderstellende besluitvorming, anderen voelen zich meer thuis in de concretiseringfase. Sommige mensen hebben een brede belangstelling, anderen richten hun aandacht liever op één onderwerp. En dan zijn er natuurlijk altijd burgers die ervoor kiezen om niet betrokken te zijn. Voor initiatieven vanuit de bevolking staan we open en die zullen we stimuleren.

De gemeente Noordenveld tracht in haar contacten met bewoners in te spelen op de behoeften van de diverse (groepen) bewoners. Dat doet zij op de volgende manier:

- Wij nodigen bewoners in de diverse stappen van de planvorming uit om hun betrokkenheid vorm te geven op de manier die zij zelf wensen. Daarbij stimuleren wij het gebruik van interactieve media zoals internet bij de voorlichting en dienstverlening.
- Wij bezoeken de dorpen binnen onze gemeente en de verschillende wijken en voeren structureel overleg met verenigingen van dorpsbelangen en wijkbelangenverenigingen. Zij zijn een belangrijke schakel tussen bewoners en bestuurders. In overleg met deze verenigingen onderzoeken wij hoe de betrokkenheid van burgers kan worden vergroot. Bijvoorbeeld door verschillende vormen van medezeggenschap of door buurtonderhoudsbudgetten te gebruiken.
- Het college wil met groepen bewoners verenigd in actiegroepen en natuur- en milieuorganisaties een open relatie onderhouden. Wij streven ernaar om gerichte informatie te geven over onderwerpen en beleidsontwikkeling waarvoor de groep zijn interesse heeft getoond. Op deze manier kunnen wij een dienstbare en luisterende gemeente zijn die dicht bij de burger staat.
- Bij de start van een beleidsvormingstraject worden (belangen)groeperingen en burgers uitgenodigd op een bijeenkomst. Vervolgens nodigt het college de raad uit om kaders te stellen voor het beleid en de te volgen communicatie van het verdere traject. Aan het begin van een beleidsvormingstraject wordt duidelijk aangegeven welke rollen en verantwoordelijkheden de diverse betrokken partijen hebben. Ook zal duidelijk zijn welke ruimte er al dan niet is om de plannen bij te stellen.

Doelstellingen bestuurlijke vernieuwing

Het gemeentebestuur heeft zich ten doel gesteld om de wederzijdse betrokkenheid van (groepen) bewoner(s) en bestuurders te vergroten. Dat is één van de belangrijkste onderwerpen van de bestuurlijke vernieuwing. Bestuurlijke vernieuwing is een continu en dynamisch proces. In dit bestuursprogramma beperken wij ons tot de doelstellingen van dit proces. Wij gaan in overleg met de gemeenteraad, de ondernemingsraad, de medewerkers én de burgers bepalen op welke manier we deze doelstellingen kunnen realiseren. Daarvoor gaan we een nieuwe communicatie- en participatienota opstellen.

De doelstellingen van bestuurlijke vernieuwing hebben wij als volgt geformuleerd in onze missie: Het college, de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie vormen gezamenlijk een politiek bestuurlijke organisatie die:

- weet wat er leeft bij burgers en in de lokale samenleving;
- hier haar dienstverlening op afstemt;
- het interactieve politieke proces ondersteunt binnen wettelijke en lokaal afgesproken kaders;
- respect heeft voor diverse belangen en verantwoordelijkheden;
- een informele sfeer koestert omdat het goed is om een laagdrempelige sfeer te behouden, maar waakt voor vrijblijvendheid.

Deze missie is gebaseerd op de centrale waarden van deze politiek bestuurlijke organisatie:

- zowel naar buiten als naar binnen transparant en dienstverlenend zijn;
- open, eerlijk en respectvol zijn;
- gericht zijn op participatie en interactie;
- opereren vanuit een voortdurend lerende houding.

Om dit proces te initiëren, vorm te geven en te bewaken ondersteunt het college de vorming van een raadsbrede werkgroep en komt er een portefeuillehouder bestuurlijke vernieuwing.

2. Veiligheid

De gemeente Noordenveld is een veilige gemeente. Dit college zal samen met overige partijen alles doen wat in haar vermogen ligt om dat zo te houden. Het is immers de primaire taak van de gemeente om de openbare orde en veiligheid te handhaven. Zij moet de benadering van veiligheid en handhaving bij de betrokken partijen coördineren en stimuleren. Dit betekent dat er voor de uitvoering van de wettelijke taken geen belemmering mag zijn.

Ook in een relatief veilige gemeente als Noordenveld hebben we te maken met jongeren die op straat hangen. In onze samenleving wordt dat steeds meer als een probleem gezien. Dit college beschouwt flaneergedrag van jongeren op straat als een normaal verschijnsel. Jongeren hebben de behoefte om elkaar te ontmoeten. Zij horen die gelegenheid ook te hebben; de publieke ruimte is er voor iedereen.

Helaas gaat hanggedrag van jongeren soms gepaard met ernstige overlast voor de omgeving en onwettig gedrag. Dan is ruimte bieden niet langer gepast en is het nodig om in te grijpen. De gemeente probeert samen met het jeugd- en jongerenwerk en de politie deze problemen in kaart te brengen en op te lossen. Om dit te ondersteunen gaan we onder andere onderzoeken of het mogelijk is om wijkbeheerders of dorpswachten in te stellen.

Het college wil zorg dragen voor een veilige én schone omgeving. Dat gaan we doen door goede afspraken te maken met woningcorporaties, politie, welzijnsorganisatie, dorpsbelangen- en wijkverenigingen.

Wat betreft de veilige omgeving gaan we afspraken maken over de manier waarop actief toezicht wordt gehouden op naleving van regels en overlast bestreden wordt. Als het dan toch fout gaat, moeten politie en justitie natuurlijk optreden. Wat betreft de schone omgeving gaan we afspraken maken over de wijze waarop de openbare ruimte onderhouden en beheerd wordt.

Verder gaat het college onderzoek doen naar het gewenste voorzieningenniveau van de brandweezorg in de gemeente. Daarbij bekijken we ook de motivatie en beschikbaarheid van vrijwilligers. Bovendien zijn er landelijke ontwikkelingen waarmee we rekening moeten houden.

3. Beheer Openbare Ruimte

De openbare ruimte staat ten dienste van iedereen. Iedereen is gebaat bij goed onderhoud van die ruimte, zodat we er veilig en prettig kunnen verblijven. Om dat te bereiken én te behouden, is een aantal zaken van belang:

- Er zijn plannen om de openbare verlichting in de gemeente aan te passen. Hiervoor wordt een Openbaar Verlichtingsplan opgesteld. De ambitie is om het aantal lichtpunten te verminderen en de bestaande verlichting om te bouwen naar energiezuinige verlichting. Hierbij worden technieken gebruikt die bijdragen aan een verlaging van het energiegebruik. In het plan wordt ook rekening gehouden met de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid voor de burger. De investeringen worden betaald uit de toekomstige besparingen.
- Onkruidbestrijding moet milieuvriendelijk gebeuren en zodanig dat het afgesproken basisniveau wordt gerealiseerd. Bij nieuwe aanleg van of bij reconstructie van wegen moet rekening worden gehouden met de nieuwste technologie, die leidt tot vermindering van de kans op onkruid op de aangelegde wegen.
- De uitvoering van de BOR-systematiek (Beheer Openbare Ruimte) zal gebeuren op basis van de kwaliteit voor het beheer van de openbare ruimte die de gemeenteraad gevraagd heeft. Het uitgangspunt van die kwaliteit is tot nu toe 'alles basis'.
- We zetten ons in voor duurzaam waterbeheer. Daarbij kijken we naar alle waterstromen (regenwater, oppervlaktewater, grondwater, drinkwater en afvalwater).

Verkeer en vervoer

Bij de besluitvorming over de noodzaak van nieuwe infrastructuur zullen argumenten op het gebied van leefomgeving, natuur en milieu zwaar meewegen.

- We gaan door met het wegennet duurzaam veilig in te richten. We zullen de maatregelen die voorkomen uit het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP) zo veel mogelijk realiseren middels 'werk met werk maken'.
- Het duurzaam veilig inrichten van het centrum Norg wordt in deze raadsperiode afgerond.
- We zullen het openbaar vervoer in de driehoek Assen-Groningen-Drachten verder stimuleren, voor zover dat binnen de gemeentelijke mogelijkheden past. Bij nieuwe woonwijken zullen we in de ontwerpfase al rekening houden met de OV-functie.
- De stichtingen VOR (Vervoer Ouderen Roden) en SON (Stichting Ouderenvervoer Norg) doen waardevol vrijwillig vervoerswerk. Wij gaan onderzoeken of een bredere vervoerstaak tot de mogelijkheden behoort, onder meer in verband met de WMO (Wet maatschappelijke ondersteuning).
- Woonwijken en bedrijventerreinen moeten voor alle verkeersdeelnemers via goede en veilige infrastructuur bereikbaar zijn.
- Parkeren in de gemeente Noordenveld blijft de komende vier jaar gratis. Het college wil uitzoeken of er knelpunten zijn op het gebied van parkeren in het centrum van Roden.
- De hoofdontsluiting A7 Leek-Roden wordt verder ontwikkeld. Dit gebeurt op basis van de provinciale planuitwerking. We moeten de noodzaak hiervan onderbouwen en de mogelijke tracés verder uitwerken op basis van monitoring.

4. Economische ontwikkeling

Het economisch beleid is aanvullend op het beleid van werk en inkomen. Deze beleids-terreinen zijn nauw met elkaar verbonden. Daarbij is een voortzetting van de goede samenwerking met buurgemeenten – in het bijzonder met Leek – belangrijk.

Binnen het economisch beleid zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- Gebiedsgerichte ontwikkeling met de buurgemeente Leek. Transportgerelateerde bedrijven worden bij de A7 gehuisvest en de minder transportgerelateerde bedrijven in Noordenveld. Verder voeren we het beleid uit dat is vastgelegd in de Inter gemeentelijk Structuurvisie (IGS) Leek-Roden, namelijk de functiewisseling, de revitalisering en herprofilering.
- We onderzoeken of bedrijven op het gebied van duurzaamheid, gezondheids- en sensortechnologie een goede combinatie vormen met de high techfilosofie voor het Haarveld. Wij willen Roden actief promoten als (vestigings)locatie voor kennisintensive bedrijvigheid, vooral op het vlak van gezondheids- en sensortechnologie.
- Het college voert gestructureerd overleg met zakenkringen en bedrijfsverenigingen. Op initiatief van ondernemend Noordenveld is de gemeente bereid om een onderzoek tot instelling van een ondernemersfonds uit te voeren.
- De gemeenteraad heeft bij de begrotingsbehandeling van 2010 standaardisatie van betalingstermijnen vastgesteld. Deze standaardisatie zal bij de begrotingsbehandeling van 2011 worden geëvalueerd.
- Stimuleren en faciliteren van economische groei van het midden- en kleinbedrijf, waarbij ook de ruimte voor ruimte-regeling in het buitengebied van toepassing is. Ook wordt zo de ruimte geboden voor andere economische activiteiten ter vervanging van agrarische bedrijfsactiviteiten om de leefbaarheid van de kleine dorpen te vergroten.

5. Onderwijs en jeugdbeleid

Een goed jeugdbeleid en goed lokaal onderwijs zijn van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van de jonge inwoners van onze gemeente. Onderwijs is meer dan kennisoverdracht. Lichamelijke opvoeding, creatieve vorming, natuur & milieu en cultuureducatie zijn wezenlijke onderdelen. Kinderen moeten zich optimaal kunnen ontwikkelen tot zelfstandig denkende mensen met respect voor elkaar.

Juist door de samenhang tussen jeugdbeleid en onderwijs kunnen we optimaal gebruik maken van de inspanningen op beide werkvelden. Dat geldt bijvoorbeeld voor de voor- en vroegschoolse educatie (VVE). De gemeente wil de VVE voor doelgroepkinderen intensiveren. De ambities op het gebied van de VVE zijn verwoord in de notitie 'VVE Noordenveld vooruit'. Scholen zijn van groot belang voor onze samenleving. We streven ernaar om kwalitatief goed onderwijs in kleine kernen te behouden.

Binnen het onderwijs- en jeugdbeleid zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- De gemeente is verantwoordelijk voor een goede huisvesting. Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) is leidraad en zal in 2012 worden geactualiseerd.
- De prioriteit van de gemeente is om te voldoen aan het basismodel Centrum voor Jeugd & Gezin (CJG) vóór 2012. Dat betekent dat voorzieningen en functies gebundeld zijn, waarbij kind en ouders centraal staan. Het betekent ook dat alle instanties die zich met onze jeugd bezighouden, gaan samenwerken.
- We willen jeugdigen optimale ontwikkelingskansen bieden. We zullen de verschillende programmalijnen van de Jeugdagenda Noordenveld 2008-2010 verder invullen. We willen de ambities van deze jeugdagenda samen met het veld vormgeven tot 2014.
- Welzijn in Noordenveld (WIN) zal het jeugd- en jongerenwerk verder vormgeven. Dat doet zij samen met het Jeugdplatform en de jongeren zelf.
- De gemeente wil schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten bestrijden. We willen onderzoeken hoe we de samenwerking met het Westerkwartier kunnen verbeteren.
- Wij hebben de intentie combinatiefunctionarissen in te zetten als schakel tussen onderwijs, sport en cultuur.
- Passend onderwijs is de primaire verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. In samenhang met de Jeugdagenda willen wij als lokaal bestuur de samenwerking tussen de schoolbesturen vanuit Noordenveld en Westerkwartier bevorderen.
- We willen het schoolmaatschappelijk werk in het basisonderwijs behouden en dit uitbreiden naar het voorgezet onderwijs binnen bestaande geldstromen.

6. Sport

Veel mensen doen aan sport. Dat doen ze actief, of ze genieten van de sportprestaties van anderen. Sport is een bindende factor in de samenleving. Sport is meer dan 'de belangrijkste bijzaak in het leven'. Het raakt aan alles wat we belangrijk vinden: gezondheid, veiligheid, normbesef, integratie en maatschappelijke binding.

Het gemeentelijk sportbeleid moet gericht zijn op alle mensen, in alle leeftijden. Wij willen voorlichting geven aan ouders/verzorgers en jongeren over het belang van voldoende bewegen en een gezonde leefstijl. Daarnaast wil de gemeente ondersteuning bieden om zowel ouderen als jongeren in aanraking te laten komen met sporten en bewegen. Ook gaan we de komende jaren extra aandacht besteden aan mensen met een lichamelijke en verstandelijke beperking, omdat zij relatief weinig mogelijkheden hebben om voldoende te sporten en bewegen.

Sporten is niet alleen gezond voor het lichaam, maar ook voor de geest. Sport is voor kinderen en jongeren van belang omdat ze er eigenwaarde mee opbouwen. Daarnaast leren ze regels in acht te nemen, te delen in sportiviteit en respect te hebben voor elkaar en de tegenstander. Sportverenigingen krijgen naast hun primaire functie (lichamelijke gezondheid) steeds meer een maatschappelijke rol bij de aanpak van sociale problemen en het bevorderen van gezondheidsbewustzijn.

- Sporten bevordert de leerprestaties en kan sociaal isolement, overlast en probleemgedrag helpen voorkomen. Daarom wil de gemeente de samenwerking tussen scholen en sportverenigingen (verder) stimuleren.
- Wij hebben de intentie om combinatiefunctionarissen aan te stellen. Deze functionarissen vormen een brug tussen de werkgebieden onderwijs, sport en cultuur en kunnen de verbinding en samenwerking tussen deze sectoren versterken. Projecten in het kader van de breedtesport zijn hierbij ondersteunend.
- Sport is te beoefenen in georganiseerd verband (verenigingen, school) of ongeorganiseerd (individueel). Mensen kiezen steeds vaker voor de ongeorganiseerde vorm omdat zij die kunnen beoefenen op tijdstippen die ze zelf gekozen hebben. Wandelen, hardlopen, nordic walking, fietsen, skaten en naar de sportschool gaan zijn dan ook populaire vormen van sportief bewegen. De gemeente moet voorwaarden blijven scheppen om deze vormen van ongeorganiseerde sport mogelijk te maken.
- Ook de georganiseerde sport is van grote maatschappelijke waarde. Hoewel de professionaliteit en het voortbestaan van sportverenigingen in eerste instantie de verantwoordelijkheid is van de verenigingen zelf, moeten zij ook gerichte steun van de gemeente blijven ontvangen. Dat geldt bijvoorbeeld voor de ondersteuning van vrijwilligers die zich bij sportverenigingen inzetten.
- We willen het bestaande voorzieningenniveau in stand houden. Afweging van kosten en baten kan leiden tot intensivering van het gebruik van de verschillende accommodaties. Mocht dat nog onvoldoende zijn dan kijken we of we via versoering en privatisering het voorzieningenniveau in stand kunnen houden.
- De sportnota moet dit jaar (2010) nog worden vastgesteld.

7. Cultuur

Cultuur is wezenlijk voor de kwaliteit van de samenleving. Cultuur heeft een bindende functie voor de inwoners van een gemeenschap en draagt in belangrijke mate bij aan de sociale samenhang. Ook draagt cultuur bij aan de ontplooiing van de mens.

Binnen de WMO wordt aan het prestatieveld sociale samenhang en leefbaarheid aan individuele culturele ontplooiing en culturele vorming een belangrijke rol toegedicht. Kunst en Cultuur moet voor iedereen bereikbaar blijven.

Een goed cultureel klimaat is goed voor Noordenveld. Het houdt de gemeente aantrekkelijk voor wonen, ondernemen en recreatie en toerisme. Binnen het cultuurbeleid zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- Bij de uitvoering van het cultuurbeleid is de Kadernota 2009-2014 *Cultuur bloeit in Noordenveld* leidend. Deze nota is in 2009 door de raad vastgesteld. Dat betekent dat we de programmalijnen krachtenbundeling, cultuur & jeugd en cultuur & ruimte/landschap uitvoeren.
- Voor de uitvoering van onderdelen van de cultuurnota hebben we een culturele alliantie gesloten met de provincie. Dit resulteert in een jaarlijkse financiële bijdrage.
- De gemeente wil accommodaties optimaal benutten en is voorstander van de samenwerking tussen organisaties.
- De gemeente heeft een eenvoudig subsidiebeleid voor de kleine instellingen en verenigingen. In deze raadsperiode willen we een budgetsubsidie voor de grotere, professionele instellingen.
- In een tijd van krimpende gemeentelijke budgetten moeten cultuurproducerende instellingen ook zelf mogelijkheden onderzoeken en benutten om zakelijke verbeteringen door te voeren. Op die manier kunnen zij de kosten verlagen en meer inkomsten genereren.
- Om te kunnen bepalen in hoeverre de doelstellingen uit de cultuurnota worden behaald, zullen wij een eenvoudig systeem van monitoring opzetten. Ook brengen we een cultureel jaarverslag uit.
- De pilot Ondersteuning Amateurkunst zal in 2011 geëvalueerd worden. Daarna nemen we beslissingen over een vervolg en in welke vorm dat moet gebeuren. De pilot houdt in dat de gemeente een Cultuurloket heeft ingesteld, waarmee zij de amateurkunstensector wil versterken.

8. Recreatie en Toerisme

Drenthe kent een aantrekkelijk toeristisch landschap en de vraag naar toeristische activiteiten neemt steeds meer toe. De gemeente Noordenveld levert daar zeker een positieve bijdrage aan en plukt er ook de (economische) vruchten van. Bovendien draagt de sector recreatie en toerisme bij aan het in stand houden van voorzieningen in de dorpen. Recreatie en toerisme is verder belangrijk voor de werkgelegenheid. Voor toerisme is een vitaal platteland van groot belang. Voor veel agrarische ondernemers is recreatie (en de daarbij horende natuurontwikkeling) een aanvullend inkomen.

Binnen het recreatie- en toerismebeleid zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- De gemeente Noordenveld wil haar toeristische profiel binnen haar mogelijkheden verder versterken. De gemeente ziet de sector recreatie en toerisme als een van de speerpunten voor haar economisch beleid.
- De gemeente moet op het gebied van toerisme nauw samenwerken met plaatselijke organisaties, omliggende gemeenten en andere overheden. Toeristische en recreatieve voorzieningen houden meestal niet op bij de gemeentegrens.
- De taak van de gemeente is in de eerste plaats om voorwaarden te scheppen. Wij moeten de kaders afbakenen waarbinnen recreatie en toerisme kan worden ontplooid. Het is daarom van belang dat er in deze raadsperiode een recreatiebeleidsnota wordt opgesteld. Dat zal onder anderen gebeuren in samenwerking met de recreatieondernemers.
- Recreatie en toerisme moeten aansluiten bij de huidige schaal van de gemeente. Noordenveld heeft geen behoefte aan publieke investeringen in grootschalige recreatie, waarbij commerciële belangen het winnen van andere belangen.
- Veenhuizen heeft een belangrijke uitstraling voor de hele gemeente. Daarom blijven wij ernaar streven dat Veenhuizen op de werelderfgoedlijst wordt geplaatst.
- Goede voorzieningen voor fietsers (knooppuntroutes), wandelaars (kerk- of klompenpaden) en watersporters (kanoroutes) zijn van groot belang.
- De Toeristische Informatie Punten worden verder ontwikkeld om een goed en compleet toeristisch product te kunnen leveren. Dit gebeurt op basis van gezamenlijke financiële verantwoordelijkheid.

9. Werk en inkomen

Werk hebben is belangrijk. Het biedt kansen om talenten te ontplooiën en economisch zelfstandig te zijn. Maar er is meer in het leven dan werk. Betaald werk moet te combineren zijn met zorg voor kinderen of ouders en met vrijwilligerswerk.

Primair is het beleid erop gericht, dat iedereen die dat kan, betaald werk heeft. We zullen deze doelstelling ook in de komende vier jaar niet volledig kunnen realiseren. Er zullen toch nog mensen blijven die zijn aangewezen op een uitkering. Voor hen zijn twee dingen van groot belang. Ten eerste moeten ze kunnen deelnemen aan het maatschappelijke leven. Ten tweede moeten ze actief proberen werk te krijgen of de afstand tot betaald werk te verkleinen.

Onze sociale dienst, de ISD Noordenkwartier heeft oog voor het individu. Wij willen voorkomen dat mensen inactief zijn en in een sociaal isolement verkeren. De gemeente voert een bijstandsbeleid dat mensen maatwerk biedt in de begeleiding naar meedoen in de maatschappij. Meedoen in de maatschappij is het belangrijkste uitgangspunt van het werk- en inkomensbeleid.

Om het bovenstaande te bereiken hebben wij de volgende aandachtspunten geformuleerd:

- We handhaven het minimabeleid op het huidige niveau.
- De gemeente moet andere vormen van participatie mogelijk maken. Vaak kunnen mensen nog een belangrijke bijdrage leveren als ze in een beschermde omgeving hun werk kunnen doen. Dit college maakt zich sterk om zulke gesubsidieerde participatiebanen te scheppen en te behouden. De werkvoorzieningschappen worden daarbij ook betrokken.
- Degenen die niet in staat zijn betaald werk te bemachtigen, moeten zich niet uitgesloten voelen maar een volwaardige rol kunnen vervullen in de samenleving. Voor hen moet er een goed en toereikend vangnet zijn. De Wet werk en bijstand biedt gemeenten enige vrijheid hier invulling aan te geven. Vrijwilligerswerk zal worden gestimuleerd.
- Schoolverlaters en mensen die net werkloos zijn, moeten extra aandacht krijgen. Dat voorkomt langdurige werkloosheid. Samenwerking met de uitkerende instanties is nodig, dus moet Noordenveld een vestiging houden van het UWV Werkplein. Iedere jongere onder de 27 jaar moet óf een werkaanbod, óf een scholingsaanbod, óf een leer-werkeraanbod krijgen.
- Er moet een sluitende aanpak voor jeugdige werkzoekenden zijn. De leerplichtambtenaar, het Regionaal Meld Centrum en de sociale dienst moeten onderling goede afspraken maken.
- De gemeente wil zoveel mogelijk stageplaatsen en re-integratieplaatsen creëren binnen de eigen organisatie en zal het lokale bedrijfsleven vragen hetzelfde te doen.

10. Zorg en Welzijn

De gemeente heeft serieuze aandacht voor de kwetsbaren in onze samenleving. Wij zullen een nadrukkelijke rol blijven vervullen in de zorg voor onze burgers. Ook zal zij inkomensondersteunende maatregelen nemen voor mensen die niet kunnen werken in de vorm van een preventief minima- en armoedebeleid. Daarbij is een actief en uitnodigend beleid van sociale activering van groot belang. Daardoor kunnen mensen via een werksituatie aan de slag. We moeten er zo veel mogelijk voor zorgen dat iedereen meedoet. Maar ook daar geldt weer: wanneer dat niet mogelijk is, moet de overheid ervoor zorgen dat er een goed, bekend en toegankelijk financieel vangnet is.

De gemeente moet samen met de burgers een omgeving creëren waarin iedereen tot zijn recht kan komen. Zonder de eigen principes geweld aan te doen, zal de één respect op moeten brengen voor de ander. De gemeente stelt grenzen aan de 24-uurs economie en wil een omgeving creëren waarin iedereen voldoende tot rust kan komen.

Wij zullen actief meewerken om de sterke sociale samenhang te versterken. Dat zal zij onder meer doen door vrijwilligerswerk te stimuleren en een samenhangend geheel van woon-, zorg- en welzijnsvoorzieningen in een wijk verder te ontwikkelen.

De gemeente zal het geld dat het Rijk beschikbaar stelt voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) volledig gebruiken voor uitvoering van de WMO. Wij streven ernaar om de voorzieningen in de WMO voor iedereen bereikbaar te houden op het huidige niveau. Mogelijke efficiëntievoordelen moeten aan de bestemde reserves worden toegevoegd. Ouderen moeten zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen en leven. Sport en cultuur zijn en blijven belangrijke bouwstenen van het welzijnsbeleid. Mensen ontwikkelen zich, ontspannen zich en ontmoeten elkaar. De gemeente zal mensen stimuleren om deel te nemen aan sport- en cultuurverenigingen en activiteiten. Investeren in sport en cultuur is investeren in de samenleving.

Binnen het zorg- en welzijnbeleid zijn verder de volgende aandachtspunten van belang:

- Het Centrum voor Jeugd en Gezin in Noordenveld blijft gehandhaafd. Het is een belangrijk middel om burgers te helpen bij het opvoeden en opgroeien, om werk te maken van preventie, om de zorglijnen kort te houden en om adequaat te kunnen optreden bij ontsporingen tijdens de opvoeding en opgroeien van jeugdigen.

- In overleg met het WMO-platform zullen wij het WMO-beleid nader inhoud geven. Met name het vervoer is een belangrijk element om mensen uit hun isolement te halen. Wij volgen de uitvoering van de WMO bij voortduring kritisch, in nauwe samenwerking met betrokken organisaties in de gemeente. Waar nodig zullen wij aanpassingen in de uitvoering voortvarend doorvoeren.
- Voor de minima moeten wij maatwerk leveren, binnen de mogelijkheden van de landelijke regelingen. In overleg met het minimaplatform gaan wij de mogelijkheden bezien. De kleding- en voedselbank zijn een wezenlijk onderdeel van het maatschappelijk vangnet en verdienen als zodanig financiële ondersteuning.
- De gemeente stimuleert dat wie kan werken ook aan werk wordt geholpen. Vooral jongeren mogen niet aan de kant staan.
- Vrijwilligers in de gezondheidszorg en mantelzorgers moeten worden ondersteund waar en wanneer dit mogelijk is.
- Wij wijzen de vestiging van zowel een coffeeshop als een gokhal in de gemeente af.
- Om grenzen te stellen aan de 24-uurs economie verlenen we geen medewerking aan uitbreiding van de wettelijk toegestane twaalf koopzondagen.
- De bezorgdheid over overmatig alcoholgebruik en de nadelige gevolgen hiervan is groeiende. Daarom stelt de gemeente alles in het werk om vervroegde opening en sluiting te realiseren, samen met omliggende gemeenten en de plaatselijke horeca.
- De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor mensen binnen en buiten de gemeente door als Millenniumgemeente de uitvoering van de doelstellingen te stimuleren, te bundelen en waar nodig, te faciliteren.

11. Milieu en duurzaamheid

De gemeente wil zich in al haar beslissingen laten leiden door het principe dat wij deze aarde in bruikleen hebben. Dit betekent dat de gemeente steeds zal kijken of oplossingen duurzaam en mens-, dier- en milieuvriendelijk zijn. Dit alles met het streven de gemeente Noordenveld uiterlijk in 2040 klimaatneutraal te laten zijn.

Binnen het milieu- en duurzaamheidsbeleid zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- De gemeente Noordenveld heeft de afgelopen jaren relatief onvoordelig gas en elektriciteit ingekocht. Door met een energiemakelaar te werken, kunnen we aanmerkelijke financiële besparingen realiseren, die inmiddels zijn ingeboekt in de meerjarenbegroting. Besparingen door energiebesparende maatregelen worden geïnvesteerd in verdere energiebesparende maatregelen of aangewend voor de inkoop van groene energie.
- Door de bouwvoorschriften aan te vullen bij het opstellen en ontwikkelen van nieuwe bestemmingsplannen streven we ernaar huizen te bouwen die zo energieneutraal mogelijk zijn. Dat betekent dat deze huizen net zoveel energie opleveren als verbruiken.
- De gebouwen die de gemeente zelf realiseert, moeten zo energieneutraal mogelijk gebouwd worden. Niet alleen uit milieuoverwegingen, maar ook om de kosten op lange termijn te beperken en zeker om als voorbeeld te dienen voor de burger.
- Voor zover dit binnen de mogelijkheden en bevoegdheden van de gemeente mogelijk is, streven wij ernaar om mens-, milieu- en diervriendelijke bedrijvigheid aan te trekken.
- In deze raadsperiode wordt zo spoedig mogelijk een duurzaamheidsnota vastgesteld. Deze nota moet leiden tot een stappenplan om klimaatneutraal te zijn.
- De gemeente wil geen CO2-opslag faciliteren.

12. Ruimtelijke Ordening en volkshuisvesting

Het doel van de ruimtelijke ordening is om aan bewoners en andere belanghebbenden duidelijk te maken wat wel en wat niet kan in een bepaald gebied. Dit bevordert de rechtszekerheid van iedereen. De ruimtelijke ordening is ook een middel om kaders vast te stellen voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling.

Gegeven de beperkte ruimte proberen wij meerdere gebruiksfuncties van de ruimte nevenge-schikt te laten plaatsvinden. Zo heeft het herstellen van zandpaden en fietspaden in buitenge-bied een functie voor de landbouw, de recreatie en het natuurbeheer.

Binnen het beleid voor ruimtelijke ordening en volkshuisvesting zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- In oktober 2009 heeft de gemeenteraad van Noordenveld de Intergemeentelijke Structuurvisie (IGS) vastgesteld. De gemeente ontwikkelt de IGS op basis van de demografische prognoses en afspraken in het kader van de regiovisie Groningen-Assen. In hetzelfde kader zal de bestemmingsplanontwikkeling van Roden Zuid worden opgestart.
- We gaan onderzoeken of de bijdrage van de gemeente Noordenveld aan de regiovisie Groningen-Assen op het zelfde peil gehouden moet worden.
- De volgende geplande bebouwing zal worden uitgevoerd: de Lange Streeken II en Oude Velddijk in Peize, het Oosterveld en de Brinkhofweide in Norg, Roderveld IV, Ronerborg in Roden, de Veldkampen in Een.
- Bij nieuwbouwplannen moet worden uitgegaan van gevarieerde soorten woningen, waaronder levensloopgeschikte woningen, met gemiddeld 30 procent voor de sociale sector, zowel huur als koop. Nieuwe wijken worden duurzaam en verkeersveilig ingericht. Ze worden aantrekkelijk gemaakt door voorzieningen en diversiteit. Er moet aandacht zijn voor de groene ruimte in nieuwbouwplannen en er moet rekening gehouden worden met het openbaar vervoer. Bij de aanleg van woongebieden wordt openbare ruimte, speelruimte en ruimte voor wijkvoorzieningen ingepland.
- Voor kleine kernen zoals die zijn genoemd in de woonvisie van de gemeente Noordenveld, streven wij op beperkte schaal mogelijkheden tot woningbouw na.
- Op een aantal grotere woningbouwlocaties gaan wij nieuwe eigenaars de mogelijkheid bieden om te bouwen met een eigen architect of met een ontwerp dat is afgestemd op de eigen woningbehoefte.

- Het huisvestingsbeleid van de gemeente is gericht op de verschillende doelgroepen zoals ouderen, eenoudergezinnen, jongeren en alleenstaanden.
- De sociale woningvoorraad moet op peil blijven. Herstructurering is nodig om kwaliteit te garanderen.
- De agrarische sector is niet alleen één van de economische pijlers in de gemeente, maar ook van belang om het landschap in stand te houden. De vastgestelde plannen van de herinrichtingen 'Roden-Norg' en 'Peize' zijn het uitgangspunt. Deze plannen zullen worden gerespecteerd om de sector in staat te stellen om zich op een economisch en duurzaam verantwoorde wijze te ontwikkelen.
- De omgevingsvisie *Drenthe* vormt het kader waar binnen de landbouw zich verantwoordt kan ontwikkelen.
- Voor het opstellen van de gebieds/beheersplannen voor de Natura 2000 gebieden is de Europese wetgeving het uitgangspunt.
- Wij zullen het vastgestelde handhavingsbeleid voor permanente bewoning van recreatiewoningen voortzetten.
- Het besluit tot het bebouwen van (een deel) van de Albertsbaan en herinrichting van dit gebied blijft uitgangspunt. Daarbij zijn de financiële haalbaarheid en de uitgangspunten van het Masterplan van groot belang

13. Financiën

Geld dat je niet hebt, kun je niet uitgeven. Bezuinigingen zullen de komende jaren onontkoombaar zijn, hoewel de exacte taakstelling vanuit het Rijk op dit moment nog onduidelijk is. Afhankelijk van toekomstig kabinetsbeleid kunnen wij genoodzaakt zijn om het financiële beleid tussentijds aan te passen.

We kunnen en moeten starten met de uitwerking van het KplusV rapport. Hierbij merken wij op dat de kosten voor de baten uitgaan; er moeten middelen beschikbaar worden gesteld om de aanbevelingen te kunnen uitwerken.

Uitvoering van dit rapport zal niet voldoende zijn om de bezuinigingen te halen. Dit betekent dat we op korte termijn een kerntakendiscussie gaan voeren. Vervolgens zullen we zeer kritisch naar investeringen en projecten kijken. Deze beoordelen we op noodzaak, haalbaarheid en betaalbaarheid. Verder kijken we naar het fysieke domein. Ook hier zal waarschijnlijk in de toekomst niet alles kunnen wat we graag willen.

Voor nieuw beleid is alleen ruimte wanneer er oud beleid wordt ingeleverd. Alleen wanneer bezuinigingen op de bedrijfsvoering, de investeringen en projecten en het fysieke domein niet toereikend zijn, kunnen we denken aan een meer dan trendmatige verhoging van de Onroerendezaakbelasting (OZB). Dit zal tot het uiterste beperkt worden.

Wanneer voorgaande maatregelen niet toereikend zijn, zullen in het uiterste geval bezuinigingen in het sociale domein noodzakelijk zijn. Uitgangspunt is dat op het minimale beleid en de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) niet zal worden bezuinigd.

In principe moeten leges, de rioolbelasting en de afvalstoffenheffing kostendekkend zijn. De hoogte van de grafrechten mogen het de burgers niet onmogelijk maken om voor begraven te kiezen in plaats van cremieren. De eerder vastgestelde kostendekking van 75 procent geldt daarbij als randvoorwaarde.

Binnen de financiële mogelijkheden zullen de rentebaten worden aangewend om de reserves op een aanvaardbaar niveau te houden of te brengen.

De gemeente biedt transparantie over de besteding van middelen. Het financiële beleid van de gemeente richt zich op een sluitende meerjarenbegroting.

14. College van Burgemeester en Wethouders

Burgemeester Hans van der Laan (PvdA)

Portefeuillehouder van:

- Openbare Orde en Veiligheid
- Veenhuizen
- Handhaving (coördinatie)
- Burgerzaken
- Personeelszaken, organisatie
- Voorlichting
- Economische Zaken

Wethouder Jacob Dam (Gemeentebelangen), 1ste loco

Portefeuillehouder van:

- Ruimtelijke Ordening
- Grondbedrijf
- Herinrichtingen
- Recreatie en toerisme
- Volkshuisvesting
- IGS

Wethouder Oeds Keizer (PvdA), 2de loco

Portefeuillehouder van:

- Werk en inkomen
- Sociale Werkvoorziening
- Onderwijs lokaal en openbaar
- Jeugdbeleid en -zorg
- Kunst en cultuur
- Sociaal wijkbeheer

Wethouder Gerrit Alsema (CDA/ChristenUnie), 3de loco

Portefeuillehouder van:

- Financiën
- Zorg en Welzijn
- Bestuurlijke vernieuwing
- Sport
- Informatisering en centrale inkoop

Wethouder Otto Huisman (GroenLinks), 4de loco

Portefeuillehouder van:

- Verkeer en vervoer
- Milieu, natuur en landschap
- Openbare werken
- Afvalverwijdering
- Riolering
- IGS Mobiliteit

